

פרשת מקץ - חנוכה

הבוטח בהשם חסד יסובבנו

אנו אומרים בעל הניסים "מִסְפַּרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חֲלָשִׁים וְרָפִים בְּיַד מַעֲשִׂים" נצחון זה התאפשר בזכות מידת בטחון של החשמונאים למרות שידעו שאין כל סיכוי לנצח את היוונים בטחו בטחון מלא וגמור בבורא עולם ובזכות זה נושעו.

כתוב בהושע פרק יד פסוק ב (ב) שִׁוְכָה יִשְׂרָאֵל [בתשובה] עַד יִקְוָה אֱלֹהֶיךָ... (ד) אֲשׁוּרָא לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוֹס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֶאֱמָר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֶׂה יְדֵינוּ: (ה) אֲרָפָא מְשׁוֹבְתָם אַהֲבָם בְּדָבָר כִּי עָבַד אֲפִי מִמֶּנּוּ: (ו) אֶהְיֶה כְּסֵל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרָח פְּשׁוּשָׁה וְגִן שְׁשָׁנוּ כְּלָבָנוֹ: -פסוק זה סופי תיבות חנוכה [המודגש] לרמוז שזכו לנס חנוכה בזכות ששבו בתשובה ואמרו אשור לא יושיענו ועל סוס שהוא סמל למלחמה לא נרכב דהיינו לא תלו את הצלחתם בסוס המלחמה אלא בטחון מלא בבורא ובטלו את העבודה זרה של הרומאים בחירוף נפש וזה הפירוש לא נאמר עוד אלוהינו למעשה ידנו בזכות זה זכו ליפרח כשושנה ויד שרשיו כלבנון באמת חזר השלטון לעם ישראל לאחר נס חנוכה לתקופה ארוכה כתוב במדרש על יוסף "אשרי הגבר אשר יבטח בהשם" זה יוסף ולפי מדרגתו הגבוהה על שיוסף אמר לשר המשקים כי אם זכרתי והזכרתי על כל מילה נוספה לו שנה בכלא היה לו לבטוח בהשם ולא בשר המשקים שעל עמו נאמר ימינם ימין שקר ולכן כתוב ויהי מקץ שנתיים ימים כשתמו השנתיים שנענש עליהם יוסף, מיד ופרעה חולם חלום ושבא לפרעה יוסף הבין את טעותו ואומר א-לוקים יענה את שלום פרעה, רק השם יתברך, הכל מכוחו יוסף לא מנסה לסגור על עצמו כלל שום השתדלות על עצמו ובוזה תיקן את חוסר בטחון לפום מעלתו

כתב בספר מדרגת האדם: מבואר ברבינו יונה ז"ל שמידת הבטחון הוא מצות עשה מן התורה, "כתוב בטח אל ה' בכל לבך ואל ביתך אל תשען, פירש הגר"א ז"ל אל תקח שכלך אפילו למשענת, והיינו שהבטחון לדעת כולם אינו צריך לשום משענת ליראי השם, ויבטח על הבורא לבדו בלי שום סיבה, ומביא שם בשם ספר "אבן ישראל" לאדמו"ר הגר"י ז"ל כתב, שיש שלשה מדרגות בזה: מי שאומר כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, הוא נקרא אפקורס, מפני שהוא מכחש דברי חז"ל שאמרו אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה (חולין ז'). **והמדרגה השנית, היא בטחון עם סיבה** לפי דעת חוה"ל לפני בעלי בתים היראים. **והמדרגה השלישית, היא דעת הרמב"ן** לפני חובשי בית המדרש היראים, אשר שאלתם אחת, לשבת בבית ה' כל ימי חייהם, שאינם צריכים לשום סיבה, אלא לבטוח בה' לבד בלי שום השתדלות. אמנם מצינו שגם החוה"ל כתב הדעה הזאת לפני יחיד סגולה,

כתב המהר"ל במסכת תענית (כ"א). מסופר על נחום איש גם זו שכל מה שהיה קורה לו אמר גם זו לטובה פעם אחת רצו לשלוח מתנה לקיסר רומי אמרו מי ילך, אמרו ילך נחום איש גם זו שמלומד בניסים, שלחו עמו ארגז מלא אבנים טובות ומרגליות הלך וישן באכסניה, בלילה קמו בעלי האכסניה לקחו את האבנים טובות ומרגליות וישמו במקומם חול **למחרת ראה ששמו לו חול במקום האבנים טובות** ומרגליות אמר גם זו לטובה, כשהגיע למלך, רצה המלך להרוג את היהודים שמזלזלים בו ומביאים לו חול. בא אליהו נדמה למלך כאחד מהם ואמר אולי זה מהעפר של אברהם אביהם שכשהיה זורקו העפר נהפך לסיף וחצים, כמו שכתוב יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו, היתה מדינה אחת שלא הצליחו לכובשה בדקו מחול זה והצליחו לכובשה, הכניסו אותו לבית גנזי המלך ומלאו את הארגז באבנים טובות ומרגליות ושלחוהו בכבוד גדול. בדרך ישן שוב באותה אכסניה, אמרו לו מה הביאה בידך שעשו לך כזה כבוד, אמר להם מה שהבאתי מכאן הבאתי למלך, שמעו כן שברו את ביתו והביאו לבית המלך ארזים מלאים עפר ואמרו לו העפר של נחום איש גם זו הוא מאיתנו, בדקו ולא יצא כלום והרגו את בעלי האכסניה ע"כ. כתב המהר"ל ביאור ענין זה, כי בא לומר כמה גדול מדת הבטחון בו ית', כי נחום איש גם זו היה לו מדת הבטחון שאף דבר שהיה נראה רע היה בוטח בו ית', במאמר שיהיה אליו לטוב וכאשר לקחו ממנו מה שרצה להביא דורון אל המלך אמר גם זו לטובה והניח העפר כי רצה להראות למלך את אשר עשו ואשר גנבו הדורון ממנו. ולכך שתק כאלו היה

שם עוד הדורון וכאשר בא לשם פתח אותו כאלו לא ידע ואז הי' רוצה להגיד מה שנעשה לו, וכאשר עשה כן כעס המלך כי לא האמין אליו כלל שגנבו הדורון ממנו ולבסוף שאלהו אמר לו וכו'. והוא יתברך אשר הוא עושה נסים עם הבוטחים בו, עשה ג"כ שיאמינו שדבר זה היה לו הצלחה מן השמיים והיה זה סבת הצלחה של נחום איש גם זו שמאותה שעה שבא אצלו היה מצליח. עכ"ד

רואים מנחום איש גם זו לפי המהר"ל שידע שגנבו ממנו את האבנים טובות [וש גירסה בגמ' שחוסם איש גם זו לא ידע שגנבו ממנו את האבנים טובות] ובא עם חול למלך עם בטחון גמור ומוחלט שרק השם יתברך קובע למרות שישל לההרג שנראה שצוחק על המלך, בטח בהקב"ה והקב"ה בזכות בטחונו הצילו ממוות ועוד מלאו את התיבה באבנים טובות ומרגליות ושלחו אתו בכבוד גדול כל זה בזכות בטחונו בשם כמה חזק היה בטחונו בשם יתברך

בטח בהשם יתברך והכסף לחתונה הגיע

כאשר בגרה בתו של החסיד העובד המופלא רבי שלמה וועקסלער זצ"ל, דאגה זוגתו מאד. הבית המושבת על רוחניות אין בו כלל מקום לגשמיות, אבל כדי להשיא את הבת צריך להתחייב במזומנים, ואלו מאין לה? לא כלאה זוגתו דאגתה בלבה, ותינתה צערה בפני בעלה: מה יהיה על בתנו, ואין בידינו פרוטה לפרטה להוצאות נישואין? ר' שלמה, חסיד בכל נימיו לבו ונפשו, מחסידי קמאי, קדוש ופרוש מחיזו דהאי עלמא, שכל ימיו דאג רק לעולם הבא, לא קימט אפילו את מצחו מתוך דאגה קלה: הוצאות נישואין? למה לנו לדאוג? הקב"ה יעזור, יהיה טוב, הבוטח בה' חסד יסובבנו. הער גודענבערג, תושב ברלין, סוחר מצליח, הסתבך בעסקה כושלת שגררה אותו למצבים לא נעימים. בתור "יקה" שרגיל לסדר ומשמעת בכל ענייניו, לקה בכפליים. גודענבערג היה יהודי מאמין, שומר תורה, ולמרות מזוג הקר ואופיו השקול, הגיע רגע בו החליט כי כאשר יעזרוהו הקב"ה יוצא לשלום מן התסבוכת, יעלה לירושלים עיר הקודש ויעניק סכום משמעותי ביותר ליהודי הראשון שיפגוש בדרכו בקרתא דשופריא.

הקב"ה עזרו, והער גודענבערג יצא מצרה לרווחה. העקוב היה למישור, והעניינים סודרו על הצד היותר טוב. עכשיו הגיעה העת לקיים את ההבטחה. הפקיד הער גודענבערג את עסקיו בידיים נאמנות והוא עצמו החל להכין עצמו לעליה לארץ ישראל. כמובן שלא שכח את הסכום הנכבד שהקציב, לתת ליהודי הירושלמי הראשון שיקרה בדרכו. שעת בוקר מוקדמת בירושלים שבין החומות. אויר נעים פשט בסמטאות המעוקלות המלאות זיו ואורה. ר' שלמה וועקסלער החסיד הוותיק נטל טליתו ותפיליו ויצא מפתח ביתו לתפילת שחרית. צעדי הדהדו בסמטה הריקה, בשעת בוקר מוקדמת זו שקועים היו עדיין בדין התושבים בשנתם. פסע ר' שלמה בדרכו, ממלמל פסוקים ותפילות והנה הגיע לאזניו קול מצעדי גבר הבא כנגדו. היה זה הער גודענבערג שלא רצה לנטות ימינה או שמאלה טרם יקיים את הבטחתו. היהודי הראשון שפגש בירושלים העתיקה היה ר' שלמה וועקסלער. הער גודענבערג עצר מולו, וברכו במאור פנים: גוט מארגען! ר' שלמה הביט ביהודי הבלתי מוכר והשיב אף הוא בברכה הרגילה: א גוט יאר! הביט הער גודענבערג בפניו של ר' שלמה וחש צביטה לבו: האם לזה יסור את הארגז וזאת שהבטיח לבו לתת לירושלמי הראשון שיזדמן בדרכו?... האדם יראה לעיניים. ומה ראה הער גודענבערג? יהודי דל, ענינו מושפלות וזקנו המגודל מפותל, וכולו קשרים עבותים – קאלטונעס... כי זאת למודעי: החסיד הצדיק ר' שלמה לא נגע מעולם בדיקנא קדישא, אי לכך הסתבכו שערות זקנו ושיוו לפניו מראה משונה מעט. בראותו את ר' שלמה חשש הסוחר היקה שאם יסור את הממון ליהודי זה, לא יצא ידי וכתבו... חשב גודענבערג לפי הגיונו של סוחר מה לעשות, והחליט לפנות לרבה של ירושלים, רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, לשאול בדעת קדשו איד לנהוג. שאל הער גודענבערג לשמו ולמקום מגוריו של ר' שלמה, ועזבו לשלום בלי לומר מילה וחצי מילה על הבטחתו. הגיע הער גודענבערג אל מעונו של רבי יוסף חיים, סיפר לו כל אשר עם לבבו, וסיים במעשה זה שפגש ביהודי משונה לפי מראהו, ואינו יודע אם למסור לו את הסכום הנכבד שהקדיש לצדקה. בשמוע רבי יוסף חיים במי המדובר פשט חיזק של קורת רוח על שפתי. הקב"ה היה בעזר – אמר לו – והקרה לפניך את האיש ההגון! לך וקיים את הבטחתך בלבב שלם... כאשר הובילה זוגתו של ר' שלמה את בתה לחופה בלב שמח, ידעה בברור כי הבוטח בה' חסד יסובבנו

כשבטחו בקב"ה בטחון גמור נושעו בילדים נגד כל הסיכויים

בני המשפחה והחברים של ר' משה ג. ורעייתו, הכירו היטב את הזוג הצעיר, שמזמן כבר לא צעיר... הם נחשבו אהובים ואהודים אצל כל מכיריהם וחבריהם, ואולי לכן סאת יגונם הכאיבה לכל כך הרבה אנשים. כבר יותר מעשור חלף מאז באו בבית הנישואין ועדיין לא זכו להיפקד, טרם נשמע קול פעילות תינוק רך בביתם... בני המשפחה המורחבת הרבו להזכיר את שמות בני הזוג בתפילה, גם הזוג לא פסק מלפעול בענין, כשלכל אורך תקופת ההמתנה הממושכת עומד לצידם עסקן רפואי בכיר ומוכר שהתרוצץ עימם ברחבי הגלובל, פתח בפניהם שערים במרפאות ייחודיות, והיה מעורה בכל הפרטים הגדולים והקטנים כדי להחיש את הישועה. אך השנים חולפות ועוברות, וישועה אין. ואז הגיע יום דרמטי במיוחד. היה זה תקופה לאחר ששבו מחו"ל, ממסע מתיש בו נערך מאמץ מורכב בתקווה להגיע לישועה המיוחלת. באותו יום הגיעו התוצאות, והעסקן המטפל נחרד לגלות כי גם הפעם - למרות ההשקעה האדירה - הענין הסתיים בכישלון מהדהד, כואב וצורב. בפנים נפולות התקשר העסקן לר' משה, לבשרו בבשורה הקשה. הוא התחיל בדברי עידוד ומתיחה, אך נאלץ לומר את העובדות ללא כחל ושרק: "ר' משה, אני נורא מצטער להודיע שזהו זה. עשינו את כל מה שאפשר, הפכנו את כל העולם. דיברתי עם הרופא לנוכח התוצאות והוא פסק את פסוקו ואמר שאין סיכוי, אין סיכוי בעולם." "העסקן הניח לר' משה לעכל את הבשורה הקשה, והבטיח להתקשר שוב בעוד כמה ימים. אך למרבה הפתעתו, כבר למחרת התקשר אליו ר' משה בנושא אחר לחלוטין, כשהוא מזמין לסעודת 'סיום מסכת' שהוא עורך בעוד כשבוע". מאד חשוב לי שתבואו" אמר ר' משה בשיחת הטלפון, התיידדנו כבר, אנחנו מכירים היטב זה את זה. אני מזמין את כל בני המשפחה, ואתה - כאח לי ממש. "על אף שאין עתותיו בידיו, הזדרז העסקן למעמד הסיום בביתו של ר' משה. כמהו כל יתר בני המשפחה, התכנסו בערב הסיום בביתו של ר' משה, בלי לדעת על מה הסיום ועל שום מה נערכת המסיבה... ואז, אחרי המנה הראשונה, ביקשו כל האורחים לשמוע את הסיום". איזו מסכת אתה מסיים? - שאלו האחים והגיסים. ר' משה מילא פיו מים וניגש לעסקן המלווה אותם מזה שנים, גחן אליו ולחש באוזנו: "אני מבקש שתקום ותספר את הקביעה הרפואית הנחרצת ששמעת בענייני אך לפני שבוע, מול כל הקהל." "העסקן נאלם ונדחה. "מה?!!!" - כמעט שאג בתמיחה, אתה מבקש שאני אקום עכשיו ואספר על הסיכוי האחרון לישועתך שאבד ואיננו? באמת אתה מצפה שאצטט מילה במילה מה שנאמר לי בעניינך." "אכן כן!" - שר ר' משה על הקביעה ולחץ על העסקן בהתרגשות. נעמד אותו עסקן וסיפר:

"כולנו יודעים את סאת יגונם של ר' משה ורעייתו, נוכח המתנתם הארוכה לישועה. ר' משה ביקש ממני לספר לכם, כי לפני כשבוע חזרו התוצאות ממהלך מאוד מורכב ומסובך שערבנו בחו"ל, והתוצאות היו...". היה ניתן לחתוך את המתח בסכין, למשש אותו בידים. כל הנוכחים ישבו פעורי פה, איש מהם לא חשב שהנושא ייפתח כאן ועכשיו על שולחן הסעודה בקול גדול. הם היטו אוזניהם ושמעו את העסקן מצטט מילה במילה, כשכאב עצור זועק מכל מילה: "לדברי המומחים, אין מנוס מלקבוע בצער שאבד הסיכוי האחרון." "הדממה מרטיטה השתררה. איש לא דיבר, איש לא הניח לפצות את פיו. את הדממה שיסע ר' משה בעצמו כשקם והכריז בהתרגשות, כשדמעות נוצצות זולגות מעיניו: "ובכן, רבותי, לנוכח הדברים הללו אני עורך סיום הלילה. סיום על מסכת 'ההשתדלות'. 'סליקא לך מסכת השתדלות'. במעמד זה הריני מודיע כי סיימתי עם כל ההשתדלויות. מרגע זה - אני רק בידי בורא עולם! עד עתה עסקתי בהשתדלות, בהתרוצצות חוצת גבולות. עכשיו, במעמד זה, אני מסיים את מסכת ההשתדלות, ואני מפקיד את התיק שלנו בידו הגדולה והרחומה של אבא שבשמים. "הוא! סיים את דבריו הקצרים, ויצא להגיש את המנה העיקרית. כל הנוכחים היו המומים ומופתעים, דבריו שיתקו אותם ממש. את המבוכה וחוסר האונים פתר ר' משה די בקלות, בהגיש בשר ועופות בשמחה וטוב לבב, כי סעודת סיום היא זו... סעודת הסיום הסתיימה, כל הנוכחים התפזרו בתחושות מעורבות של חלם, הערכה ורחמים שלובים זה בזה. והנה, לא חלפו אלא 11 חודשים, עד ששב והזמינם ר' משה לעוד סעודה. הפעם, למרבה השמחה, היתה זו סעודת ברית מילה לבנו בכורו, שנולד בשעה טובה ללא כל השתדלות חיצונית, ללא כל עזרה, ללא כל מאמץ! כשהסתיימה מסכת ההשתדלות - התאזרו ר' משה ורעייתו רק בבטחון ואמונה בה', וזכו לראות את ניסיו ונפלאותיו לנגד עיניהם!

אם לא יגיל 90 הקב"ה לא עזב אותי גם עכשיו לא יעזוב

המעשה המדהים שלפנינו אירע בתקופת המנדט הבריטי. אחד העסקנים הנכבדים, מראשי היהדות בחו"ל, הפליג בספינה לארץ הקודש בכדי לעזור לבניין היישוב היהודי דאז. הוא פגש בספינה בישישה כבת תשעים משיקאגו, שהחליטה לבלות את שארית חייה בארץ הקודש. האיש התעניין אצל הישישה "היכן את מתכוונת לקבוע מקומך?" והיא השיבה: "אין בידי מאומה, אך בדעתי להתגורר בבית האחין שלי, שגר באיזה מקום שהוא אחד מיישובי הארץ, איני יודעת היכן. "...העסקן נדהם מתמימותה של הישישה והתריע בפניה: "ידעי לך, בארץ שולטים הברטים. הם לא נוטנים להסתובב סתם ברחובות, מי שאינו יודע מהי הכתובת שלו שולחים אותו מיד לבית המעצר הבריטי." אך הישישה נראתה רגועה לחלוטין. העסקן לא הבין לפשר שלותה של הישישה, הוא סבר שאינה מבינה את חומרת המצב ושוב ניסה: "אנא ממך, נסי להיזכר בכתובתו של האחין, באיזה אזור כדאי לחפשו, אולי נצליח לאתר אותו, חבל שתבלי את שארית חייך בכלא...". אך הישישה נותרה אדישה ורגועה ולא השיבה דבר. ביום השלישי כבר פקעה סבלנותו, הוא ניגש אליה נסער ואמר לה: "הרי הפסוק אומר ביישישים חכמה ואורך ימים תבונה (איוב י"ב). ואם כו היאד

אשה פקחתי כל כך בגילך נוסעת 'לשום-מקום', ועוד בכזה רוגע... מהיכן האדישות הזו?!!! החבה הישישה ואשה ואמרה: "שמע, הקב"ה כבר תשעים שנה לא עזב אותי, אפילו לא לרגע! מיום שנולדתי ועד עתה 'ה יתברך שמר עלי ודאג לכל צרכי, ומה נראה לך, שדווקא עכשיו הוא ינטוש אותי. "...כעבור שבוע האונייה עגנה במל. שם קיבלו את העסקן אנשי מממד חשובים שידעו מבואר, וביניהם היה גם כתב עיתון שהגיע על מנת לראיין את העסקן. מידוענו שהיה מות מההפלה סירב להתראיין. הכתב הנמרץ לא וויתר וביקש את כתובתו, בכדי להגיע למעונו ולראינו מאוחר יותר. השיב לו העסקן: "אמור לי את שמך ואסדר לך פגישה במעוני". השיב לו הכתב: "שמי סוקולוב..." "סוקולוב - ??? נרעש העסקן ובירר מיד - "אולי יש לך דודה ישישה בשיקאגו בשם פלונית?" "כן!" - השיב הכתב, ושאל בהשתוממות - "מהיכן אתה מכיר אותה?" "אני אחייה". "אמר לו העסקן: "הנה היא לפניך!"... וכך נפגשו השניים מיד עם הגיעה לנמל... פלאי פלאים! (איש לרעהו).

בטח והתפלל שהקב"ה יזמן לו טרמפ מארה"ב לטורונטו שבקנדה

מספר הרב וולפין שליט"א: היה זה בקיץ אחד בו שהיתי עם משפחתי בהרי הקקילס בארצות הברית בקעמפ של אחת הישיבות החשובות, שם אני משמש כר"מ. תכננתי לשהות במחנה הקיץ עד תומו. הניתוק הנפלא הזה משאון העיר כה קסום הוא ובריא לנפש ולנשמה. באותו שבוע התקשרו אלי גיסי ואחותי המתגוררים בטורונטו שבקנדה והזמינו אותי לשבות בשבת הקרובה אצלם בטורונטו, לרגל חגיגת בר המצווה לבנם נ"י. הסברתי להם שתפקידי בישיבה דורש כעת את נוכחתי בקעמפ עם הבחורים. הם טענו לי כי בשל כמה וכמה סיבות נוכחותי בשבת בר המצווה חשובה ביותר להם, ולחתן בר המצווה אשר שומר ומצפה להגיענו. השתכנעתי, אומר ר' דוד, נשוא סיפורינו, מגיד שיעור חשוב, יהודי חסידי שממנו ומעלה, המאמין בכל ליבו ונפשו בהשם יתברך ובדיקו, "הודעתי לגיסי כי אנסה להגיע ולשבות את השבת הקרובה במחיצתם בטורונטו. באותו שבוע היה קשה מאוד למצוא מקום פנוי בטיסות לטורונטו, ומשכך המחירים הרקיעו שחקים. ירדתי מהרעיון לטוס לקנדה והיפשיתי חלופות תואמות. הקעמפ שלנו ישב באזור נידח ושקט בהרי הקקלס. במרחק של כחצי שעה ממש עובר כביש ענק החוצה את ארצות הברית ומסתיים באלסקה. הדרך לקנדה עוברת שם.

"התקשרתי לחברת האוטובוסים המפעילה בכל ליל ישישי קו היוצא מידי יום חמישי בערב מברוקלין- ניו יורק, חוצה את הגבול לפנות בוקר, ומגיע בברוקר של יום ישישי לטורונטו שבקנדה, הצעתי להם כי אצטרף אליהם באמצע הדרך. בחברת האוטובוסים הסבירו לי כי כבר כל המקומות לליל ישישי הקרוב אולו, כך שגם האופציה הזו נסגרה בפני. בברוקר של יום חמישי צפה ועלתה בלבי שוב דמותו של חתן בר המצווה, וחשבתי על ההורים ועליו, ועל ציפיותם הנרגשות להשתתפותי. שותי לב כי בסערת ההשתדלות, את העיקר שכחתי, את התפלה להשם יתברך שביא אותי לשבת לטורונטו. ושמא תאמרו: אולי זו תפילה שווא! הרי זה כמעט לא שייך שיוצאו איתי מכאן, מאיזה כפר קטן ונידח, אך מיד אמרתי בלבי: הרי הקדוש ברוך הוא כל יכול הוא, ואם רק ירצה הוא ישלח לי לכאן, לכפר קטן ונידח בהרי הקקלס, טרמפ לטורונטו.

"נשאתי תפלה מעומק ליבי ובקשתי את עזרתו יתברך, ולשם חובת ההשתדלות ירדתי למשרד הנחלת הקעמפ ובקשתי להכריז במערכת הכריזה בשער בת רבים כי אני מחפש טרמפ לטורונטו. מנהל המשרד פרץ בצחוק מתגלגל: "טרמפ לטורונטו??? השתגעת? וכי יעלה על דעתך שלכאן, לכפר הקטן והנידח שלנו, יגיע טרמפ לטורונטו שבמדינת קנדה??? לו היית מבקש טרמפ לגיו יורק גם זה כמעט לא בר השגה כעת, ביום חמישי, עת כולם נוסעים מניו יורק החמה להרים העניינים. איכשהו ייתכן שמישהו בדיקו נוסע לשבת בכיוון ההפוך, מההרים לגיו יורק, אבל טרמפ לטורונטו שבמדינת קנדה! זה אפילו לא בגדר חלום. כך ניסה לשכנעני הרב שוויצר, מנהל הקעמפ. "אולם ר' דוד טען בעוז: "וכי יפלא מהשם דבר! הרי אם בורא עולם ירצה הוא יכול לשלוח אלי טרמפ לכאן, כפי שאכן התפללתי הבורק! ולאחר שקיימתי את הדבר הבסיסי בחיי היהודי - **תפילה ובטחון**, רוצה אני לצאת גם ידי חובת ההשתדלות, ומבקש אני מכבוד המזכיר הנכבד כי יואיל בטובו להכריז כי אני מחפש טרמפ לטורונטו."

המזכיר לקח את המיקרופון ובצחוק מתגלגל הכריז כי הרב דוד מחפש טרמפ לטורונטו בקנדה או לפרו בצרפת... חיוך ענק התפשט באותו יום במרחבי הקעמפ. יום חמישי, עת מנוחת הצהרים, דפיקות בביתו של ר' דוד. בדלת, אברך חשוב מתושבי לייקווד. הלה הסביר כי הוא נמצא כאן באמצע דרך ארוכה עם כל בני משפחתו, בתוכם גם נשים ונבנות, והם מחפשים מקום ראוי לעצירת התרענוות לכמה דקות. כיון שמדובר בקעמפ ישיבתי הם חשבים במתחם המשפחות משפחה מוכרת, מהם נעים להם לבקש להיכנס לביתם להתרענוות קצרה. ר' דוד פתח בפניהם ברוחב לב את ביתו וביתניים החליפו ביניהם כמה מילים. התברר שהם נוסעים ל... טורונטו. לשאלת ר' דוד האם יש להם מקום ענה הארח: אמנם יש לנו שני מקומות, אך אנחנו מתכננים להעביר את הלילה באחד ממלוני הדרקים הזולים על אף הדרך, ונדרש גם להצטייד במזון לשם כך, ואין לנו אפשרות להתעכב עד שתתארגנו יותר מחמש דקות. עודם מדברים פתח אחת השכנות ושיתפה את רעיתו של ר' דוד כי בעלה שיצא הבורק ללוות קבוצת נערים לאיזה מקום עד הערב, ביקש ממנה להכין צידה לדרך.

הוא התכוון לשני סנדוויצ'ים עבורו ומשום מה היא טעתה והבינה שעליה להכין סנדוויצ'ים גם עבור קבוצת הבחורים, כך שבמקום שני סנדוויצ'ים היא הכינה חמישה עשר סנדוויצ'ים. את יתרת הסנדוויצ'ים היא מיהרה להביא להם. ר' דוד ובי"ב ארוז במהירות בגדים וכו' לקחו את הסנדוויצ'ים מבית השכנים כצידה לדרך וחיש מהר עלו על הטרמפ. הוואן המרווח של הדרך, והם עליו, שמחים וטובי לב, לשבות שבתם בטורונטו שבקנדה. האורח הוסיף וסיפר בדרך, כי בדיקו הבורק התקשר אליו קרוב משפחה וביקש לשלוח עימו חבילה דחופה לבנו שנמצא בקעמפ, "וכיון שאני נוסע לטורונטו והדרך המהירה עוברת לא הרחק מהקעמפ הזה, ביקש שאעשה עבורי דרך מיוחדת של חצי שעה עד לקעמפ, עקב דחיפות העניין, ואמסור את החבילה לבנו שלומד בקעמפ." **התזמון המדהים הושלם עוד יותר, משהתברר להם כי הם נוסעים לאותה שמחת בר מצווה.** בשערי הקעמפ פגשו את הרב שוויצר, מנהל הקעמפ. ר' דוד ביקש מהנהג לעצור לרגע קט, פתח את החלון ושאל את הרב שוויצר הנדהם למראה עיניו האם הוא מוכנה לעדיין לטרמפ לפרו? "כי אני כבר קבלתי טרמפ לטורונטו כפי שהתפללתי." מחייך ר' דוד: "המנהל שלא האמין למשמע אזינו חשב לרגע כי אולי הייתה כאן איזה מתיחה כלשהי, משהו שסוכם עליו מראש... אך הנגה הליקוודאי אישר לו את הסיפור המדהים לפרטיו." התחזקות ובטחון - זרע שמשוני

סיפורים על חנוכה ובטחון בשם יתברך

בטחון בהשם של הרב רובשקין ביקש להדליק חנוכה כלבבו וקבל

סיפר האסיר היהודי המפורסם, הרב שלום מרדכי רובשקין הי"ו: "היה זה החנוכה הראשון שלי בבית האסורים. שבועות אחדים לפני החנוכה כבר התחלתי לדאוג לכך שבימי החנוכה יותר לי להדליק נרות כמצוות חז"ל - במסגרת המחויבות של בתי הכלא בארה"ב לכבד את חופש הפולחן של האסירים מכל הדתות, ובכללם גם היהדות. להבדיל. שלחתי מכתבים לרב של בתי הכלא ולעסקנים שונים, עד שהתקבלה האישור, ובליילה הראשון של חנוכה נלקחתי על ידי סוהרים לחדר כליאה מיוחד, אליו הוכנסתי. על השולחן הוצבה מנורת חנוכה, ובה נר אחד ועוד שמש. הסוהרים יצאו וסגרו אחריהם את הדלת, כשהם מורים לי לדפוק עליה בחוזקה לאחר שאסיים, כדי שיבואו להחזיר אותי לתא הכליאה שלי. הדלת נסגרת ואני מתכוון להדליק את הנר, והנה אני רואה שבחדר יש שירותים. אי אפשר לבדן כאן ברכה. חשבתי אולי לסובב את גבי לשירותים ולהדליק, שהרי אם לא אדליק כאן לא אוכל לקיים בכלל את המצווה, אבל ליבי היה נוקף וממאן לעשות זאת". "בית הכלא הוא לא קייטנה", מספר הרב רובשקין, "האפשרות של האסיר לקבל החלטות על עצמו ועל סדר היום שלו מוגבלת מאוד. לך תקרא עכשיו לסוהרים, ותסביר להם שכדי להדליק נר צריך לברך, ואסור לברך ליד שירותים... הידע שלהם ביהדות הוא אפסי, והרצון שלהם לעזור לי נמוך עוד יותר. אבל מאז שנכנסתי לכלא ידוע ידעתי שאני אולי נמצא במקום לא נעים במיוחד, אבל גם כאן הקב"ה הוא זה שמנהל אותי, ולא מנהל הכלא או הסוהרים. דפקתי על הדלת... בפתח עומד סוהר גבה קומה ורחב גרם, והוא שואל אותי לרצוני. ההבדל הוא שיש לי יכול להדליק כאן את הנרות, ואני מבקש שיעברו אותי למקום אחר. בתיא האסירים אסור להדליק את מחשש לשריפה, וכאן אני לא יכול. מה עושים? הסוהר לא כל כך הבין מה אני רוצה, אבל לאחר הפצרות חוזרות ונשנות הוא הסכים לפנות בנושא למנהל הכלא, אדם קשוח לא פחות, שכבר שבע ויכוחים עם אסירים חסרי כבוד שמנסים להערים עליו יומם ולילה. המנהל הופיע ושאל אותי לרצוני בקוצר רוח. דיברתי אליו בכבוד והסברתי לו את ההלכות הבסיסיות שבגללן אני לא יכול להדליק כאן את הנרות. בליבי ידעתי שאין סיכוי שאקבל את מבוקשי, אבל 'השתדלות' חייבים לעשות... להפתעתי הרבה, נאות המנהל למלא את בקשתי, אך מפאת חוסר מקום מתאים להדלקת הנרות, הוא יצא מגדרו והתיר לי להדליק את הנרות במשרד הפרטי שלו. הייתי המום, הודיתי לו מעומק ליבי, והוא מצידי הגיב בפנים חתומות, ולא התרגש יחד איתי... צעדנו לעבר משרדו של מנהל הכלא, אני באמצע כחתן המובל אל חופתו, משני צדי סוהרים המשמשים לי כשושבינים כדי שלא אברח מהחופה... חלילה, ומאחורינו צועד המנהל שכנראה תהה אם לא טעה כשהחליט לתת לי להדליק נרות ולקיים טקס דתי במשרדו הפרטי. ההיתר שניתן לי מלכתחילה היה 30 דקות, כפי שקובעת ההלכה וכפי שהורה הרב של בתי הכלא. אבל לפי מנהל חב"ד נוהגים להדליק נרות שחציו נוסף מעמד לפחות 30 דקות, וגם לשבת לצד המנורה משך הזמן הזה. התלבטתי אם לבקש מהמנהל קשה נוספת שיתיר לי להישאר בחדרו 50 דקות, הרי רק לפני דקה הוא עשה למעני דבר שאינו מובן מאליו, חרג מכל הכללים והתעלה מעל כל הנהלים כדי לאפשר לי להדליק נרות במקום שבו אוכל לברך עליהם כדת וכדון והנה אני שוב מציק לו עם בקשות חריגות? אבל החלטתי שאני עושה את ההשתדלות: במלואה. אני אבקש, והוא יוכל לסרב. לפחות אדע שאני עשיתי את המקסימום האפשרי כדי לקיים את המצווה כמנהג חב"ד כפי שהורגלתי מצעירותי. פניתי למנהל, וביקשתי את סליחתו: "אני מבין שאתה תחשוב שאני נודניק 'שלא מסתפק במה שנותנים לו', אמרתי לו, 'קשה לי להסביר לך כמה זה חשוב עבורי, ואני חייב להודות שלפי ההלכה היהודית 30 דקות בהחלט מספיקות, אבל אני חסיד חב"ד, ואצלנו נוהגים לשבת ליד הנרות 50 דקות. תמיד הקפדתי על כך מאוד, ואני אודה לך מאוד מאוד, כבוד המנהל, אם תאפשר לי לעשות כך גם עכשיו. 'המנהל הביט לעברי במבט חוקר, ובליבי כבר נטיית לחשוב שעוד רגע הוא מבטל לגמרי את האישור שנתן לי. הוא חשב בדממה מספר דקות, בעוד שאחננו ממשיכים ללכת לעבר חדרו. לפתע פונה אלי המנהל ושואל אותי: 'רובשקין, תגיד לי, כשהיית מדליק נרות בבית, עם המשפחה שלך, כמה זמן ישת ליד הנרות?'. 'קשה לי לומר', השבתי לו, 'לפעמים היו לי עיסוקים שונים, אבל בכל מקרה הייתי יושב עם הילדים והמשפחה ליד הנרות במשך שעותיים או שלוש שעות. לפעמים יותר'. 'אם כן', משיב לי המנהל, 'אני רוצה שאתה תשב עכשיו ליד הנרות שלוש שעות. בדיוק כמו שעשית בבית שלך. 'הייתי המום. חשבתי שאני מדמיון. המנהל הקשוח שכבר ראה הכל והתמודד עם אסירים מכל הסוגים הופך לפתע לנדיב כל כך ומאפשר לי לשבת ליד הנרות שלוש שעות: ועוד במשרד הפרטי שלו!!! זה לא מציאותי. אבל אז הבנתי מה שידעתי גם קודם לכן, וכעת הרגשתי זאת ביתר שאת. אני לא נמצא בכלא כי איזה גוי כזה או אחר החליט ככה. אני נמצא כאן כי יש לי שליחות ותפקיד לעשות בכלא. הקב"ה שם אותי כאן, ואני שואל שאלות, אני רק מנסה לעבוד אותו בתנאים המורכבים שאיתם אני צריך להתמודד...". [לפרקאות שבת]

פעם **"כ"ק אדמו"ר רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל** (מובא בספר י"ג אורות ח"ב (שראה דברי תורה בכת"ק מהרה"ק **רבי אליעזר מזדיקוב זי"ע** שהיה מונה אצל הה"צ רבי דוד הורוויץ אבד"ק פשעצלאוו, והיה כתוב שם בשם הרבי ר' אלעזר מליז'ענסק זי"ע):

יש בשלשה זמנים בשנה עת רצון להתפלל (היינו על דברים גשמיים). הא'

הא' בעת סעודת מלוח דמלכה, הב' ביום שמיני עצרת, והזמן הג' הוא חנוכה (או אחרון של פסח).

השמש של החנוכה מלמדנו שלמרות שהוא מתכלה הוא מאיר לאחרים

לסולטן הטורקי היה רופא יהודי בשם **ניסים** רחמים. הסולטן חיבב אותו מאוד וייקר אותו יותר מכל השרים. שנה אחת הגיע הסולטן לבית הרופא בליל שמיני של חנוכה. החנוכיה דלקה בשלל נרותיה, ולבו של הסולטן עלו לריקוד השלהבות. "אמור לי, ניסים", פנה הסולטן לרופא, "מהו סיפורם של הנרות הללו?". ניסים רחמים החל לספר לסולטן על שעבוד יוון, הגזירות, מסירות הנפש של היהודים, ניצחון המכבים ונס פך השמן, וסיים: "נרות **חנוכה** הם בעצם הזכר לאותו נס של פך השמן". הסולטן התפעל מסיפור הגבורה של המכבים, ושאל: "נו, לפי דבריך היית צריך להדליק היום רק שמונה נרות. מדוע הדלקת תשעה נרות בחנוכה? חייך הרופא והשיב: 'הנר מושפע איננו שייך למצווה. הוא רק 'שמש' שעמו אנחנו רק מדליקים את נרות המצווה". אולם הסולטן לא קיבל את דברי הרופא. פניו האדימו מכעס, והוא קרא: "אתה משקר לי! כנראה שיש עוד לשמש שאתה לא רוצה לגלות לי בגלל שאני נכרי?". "הוד מעלתו", פנה הרופא לברוך לסולטן, "מבטיח אני לך שאין שום סוד לשמש. הוא איננו יותר מסתם שמש שנועד לשרת את שאר נרות המצווה". אולם הסולטן נענע ראשו לשלילה. "לא יתכן!", קרא הסולטן, "אם נר השמש נועד רק בשביל שתדליק בו את שאר הנרות, מדוע השארת אותו דולק אחר שהדלקת את יתר הנרות? היה עליך לכבותו מיד! אין זה אלא שאתה משקר לי, ולכן אינני רוצה לראות את פניך עד שתגלה לי את סודו של הנר התשיעי, השמש", ויצא מבית הרופא בזעם.

הרופא היהודי הבטיח להשתדל ככל יכולתו לרפואת נפשו של הסולטן, אך ביתניים הוא נבון: הלא שונאים ערלים רבים יש לו בארמון הסולטן, ומה יעשה עתה, שגם הסולטן כועס עליו? הרופא יצא לנשום אוויר צח, והנה פוגש בו יהודי מתעניין בפניו וצופים. הרופא סיפר לו את שאירע בביתו עם הסולטן, ותמה בפניו איזה סוד יש לשמש. "אגלה לך את סודו של השמש", אמר האיש, "השמש קורא אלינו ואומר: הביטו בי! אינני חלק מנרות המצווה, ובכל זאת דולק אני ומאיר בשביל כל אותם אנשים שירצו לקרוא לאורי. כל מטרתי היא להאיר לאחרים, ואני עושה זאת אף על פי ששמי מתכלה! וזאת לימדו נא ממני, **שאף אם חשים אתם שנסחר שונאים בנתינתם לאחר, אל תימנעו בשל כך מלהאיר את לבו של האחר!**". התפעל הרופא מדברי האיש וקרא: "יִישַׁר כּוֹחַ! הארת את עיני! עתה אשוב לסולטן, יש תשובה בפי לשאלתו". **יהי רצון שחנוכה תמיד להאיר לאחרים**

כתב היקדושת לוי: "ידוע שכל הניסים וההארות שנתגלו בימים קדמונים, מתגלים בכל שנה ושנה מחדש, כגון בחנוכה, כשאנו מדליקים את נרות החנוכה, אזי יורדים ומתגלים אותם חסידים שהיו למתניהו בן יוחנן בפעם הראשונה. ולכן מברכים 'בימים ההם בזמן הזה', שאותם חסידים ונסים ונפלאות והארות שהיו בימי מתניהו, חוזרים ומאירים בכל דור ודור ובכל שנה ושנה מחדש, כמו בפעם הראשונה".

שמעתי בשם הרה"צ רבי צבי אלימלך מדינוב זצ"ל, שאמר בשם צדיקים, אשר מראש חודש אלול עד חנוכה מאירה ברקיע כעין תבנית יד הפשוטה לקבל אותם בעלי התשובה אשר מאזינו סיבה נדחו מלשבו בעשרת ימי תשובה, ומתקבלת תשובתם עד חנוכה. וסיים על זה דודי רבי דוד מדינוב זצ"ל, שלדעתו אין היד עוברת עד "זאת חנוכה". **הסבא קדישא מרו"ן זי"ע** אמר: מה שהצדיקים יכולים לפעול מה' יתברך בראש השנה וביום הכיפורים, יכול יהודי פשוט לפעול מה' יתברך ב"זאת חנוכה".

בטח בהשם והפרנסה תגיע עד לביתך

מעשה ביהודי שהגיע אל הרבי מלעלוב זצוק"ל ובפיו שאלה: ריחיים על צוארו, עליו לזון אישה וילדים, ופרנסה אין. אכן פה ושם מזדמנות עבודות למיניהם, אך ב"תכלית" הוא חסר עבודה וללא מזומנים. חבריו יעצו לו לעבור להתגורר באמריקה שם גדולים הסיכויים שימצא עבודה. שאלתו אל הרבי, האם יעשה כעצת חבריו או לאו? השיבו הרבי, אספר לך מעשהי ומה תקיש תשובה לשאלתך: בעיירה נידחת אי שם ברחבי פולין דר לו רב תלמיד חכם, ועובד ה' באמונה. מכותלי ביתו ניכר שהעניות מצאה לה שבת בביתו, בקושי ודחקות גדולה חי את חייו, ומשכורתו הקהילה הדלה לא השביע את הקומץ.

יום אחד נכנסו לבית הרב שני גבירים גדולים וידועים ובקשו מהרב שיואיל להגיע לעירם בתאריך שקבעו כדי לשבת כבורר בחילוקי דעות שיש להם בעסקיהם המשותפים. שכר טירחה מכובד זיילו מכספם, וזה לא כולל הוצאות נסיעה ולינה. ביקש מהם הרב שיואילו להמתין עד שיתפלא מנחה, ואז ישיב לבקשתם. בתום התפילה ניגש אליהם הרב ואמר להם בנחרצות: אינני נוסע! הגבירים יצאו, והרבנית שמעמה כל הדין ודברים בין הרב לגבירים ניגשה אליו בענייני דומעות ושאלה בהכנעה: "למה סירבת להיענות להם? האינך רואה כמה חסרה הפרוטה בביתך?" השיב לה בעלה הרב ואמר "תנוחי בדעתך, ואומר לך דברים של טעם. כשהתפללתי מנחה והגעתי לברכת השנים 'כי קל טוב ומיטיב אתה ומברך השנים...'. חשבתי לעצמי: מהיכן מגיע שפע וברכה לאדם? הוא אומר מבורא כל העולמים. הגמ' מביאה שמהארץ עד לרקיע מהלך של חמש מאות שנה וכן מכל רקיע לרקיע וכו'. לפי"ז כאשר הקב"ה שולח שפע ממרחק כה עצום האם זה חייב להגיע עד לעיירה בו דרים שני הגבירים, ואילו לעיירה שאני דר בה לא?" שמעה האשה סברה וקיבלה רצון בעלה ושקתה. ואכן כעבור ימים אחדים שבו השניים והסיכמו לדון אל הרב בביתו. בפרשת השבוע נאמר "ועבדתם את ה' אלוהיכם ובירך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקירבך". בפסוק זה מבטיח בורא עולם כשתקיימו את "ועבדתם את ה' אלוהיכם אתן לכם פרנסה ובריות, לא תזדקקו לחפש לחם אי שם רחוק מבינתם ולא תוציא כספים לרופאים ותורפות. "עבודה" זו תפילה. ועבדתם לשון רבים, ובירך את לחמך ואת מימך לשון יחיד. תפילת רבים אינה נמאסת ומתקבלת תדיר, ואז, ובירך את לחמך - יבורך לחמו של כל אחד ואחד כפי הצרכותיו וענייניו.

אמרי חז"ל: כתב האדמו"ר הצדיק רבי משולם פיש מטאש זצ"ל בספרו 'עבודת עבודה': בשבוע זה שבו אנו קוראים על יוסף הצדיק שזכה לגאולה ולישועה, שהוציאו ה' יתברך מאפלה לאור גדול, הזמן הזה מסוגל גם בימינו לכל אדם שיוזמה אף הוא לישועה גדולה בכל ענייניו, הן במה שצר לו וחסר לו בעניינים הגשמיים, בבני חני ומזוגי, והן במה שחסר לו בענייני הנפש, שיושב במצור ובחושך של יצרו הרע. וכשם שישועתו של יוסף הצדיק באה לו בהיסח הדעת, **שהרי ישב במשך 12 שנים בבור אפל וחשוך ללא תקווה, ולפתע פתאום הגיעה לו ישועתו בדרך לא צפויה ובהיסח הדעת**, כך אצל כל אדם ואדם, אף שסובל קשיים ובעיות במשך שנים ארוכות, ואינו רואה סיכוי ותקווה שיוזכה לישועה, בכל זאת **חייב הוא להאמין שישועתו בוא תבוא בהיסח הדעת וממקום לא צפוי**, במהירות ובפתע פתאום, יען כי ה' יתברך מצמיח ישועות ובורא פרואות ועושה חסד. ועל גאולה זו תיקנו לנו חכמים שמונה עשרה לברך ברכת גואל ישראל, בלשון הווה, ואומרים אותה שלוש פעמים בכל יום, וזאת כדי לרמוז לאדם שכל עת וזמן, **ובכל יום ויום האדם זוכה לגאולה וישועה פריטית בענייניו**, ואף מי שעדיין לא זכה לישועה, לא יתייאש מן הרחמים, מפני שבכל רגע ורגע יכול ה' יתברך להצמיח לו ישועה וגאולה. ולכן אל לו לאדם להיכנס לייאוש חלילה, אלא רק יתחזק בתקווה ובאמונה, והישועה בוא תבוא!

בטחון בהשם יתברך

העלון מוקדש להצלחת ההצלחות יחונתן בן
בת שבע ב"ב : שה' יתברך יצלחם במאד
מאד ויתקיים בהם הפסוקים ימלא ה' כל
משאלותך בניך כשתלי זיתים סביב
לשוחתך. ימלא ה' כל משאלותיך, וכל
אשר נעשה יצלח